

časa, stopiti korak naprej, ko sem naenkrat slišal obupen krik in sedaj v francoskem jeziku:

»Oh, morilci, rablji, banditi!« Pridušen krik je utihnil.

Deset minut kasneje, ko sem se po fotografiranju vračal nazaj v svojo celico, sem videl vrata poveljnikovega vhoda zaprta. Bilo je tiho. Kdo je bil nesrečnež? Kakšna je bila njegova usoda? Ali so na francoskem poslanstvu samo slutili, kaj se je godilo? — Lahko ugotovim samo to, da se je to zgodilo v ječi št. 14. na Lubjanki v Moskvi, med 10. in 14. oktobrom 1925. Ne morem biti točen, ker smo v ječi zgubili vsak pojem za čas in le s težavo je bilo mogoče naknadno se spoznati v koledarju. Ta datum pa bo mogoče komu služil, da razsvetli to skrivnost.

Isto noč pred jutranjim svitom so me zbudili in me premestili s prtljago in 40 drugimi jetniki v ječo »Butyrkie«, kjer sem ostal šest mesecev. Spoznal sem to ječo natančno, ker sem bival po vrsti skoraj v vseh oddelkih.

Opisal bom ne samo take oddelke, ki jih kažejo inozemskim odposlancem, temveč tudi tiste, ki ostanejo nedostopni in kjer se dogajajo take reči, da človeka pretresa groza.

Poveljnik te ječe se je imenoval Adamson. Bil je bivši hotelski vratar v Rigi, po naravi okruten, ki je meseca aprila 1925 ob priliki gladovne stavke v ječi v Butyrkih lastnoročno zadavil več jetnikov vpričo drugih. Podčrtavam, da je del ječe, kjer so se nahajali preiskovanci in katerih spisi so bili v rokah preiskovalnega sodnika, nedostopen vsakemu inozemcu.

(Nadaljevanje sledi.)

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar čisto učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« voda ugotovili z lastnimi preiskavami. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 363

Neposredni davki so prinesli naši državi lani 2005.8 milijonov dinarjev, leta 1928 pa 1774.1 milijonov dinarjev, torej lani za 231.7 milijonov dinarjev več nego predlanskem. Po posameznih pokrajinah se donos razdeli sledeče (v milijonih Din; v oklepajih podatki za leto 1928):

Srbija in Črnagora	694.6	(506.6)
Vojvodina	429.6	(456.0)
Hrvatska in Slavonija	430.2	(342.7)
Slovenija	212.2	(205.1)
Bosna in Hercegovina	183.1	(202.5)
Dalmacija	55.8	(58.5)

Največjo korist je imela od novega davčnega zakona Bosna, potem tudi Vojvodina in Dalmacija, nasprotno pa se je izredno zvišal donos tudi v Srbiji in v Hrvatski. V Sloveniji je povečanje manj znatno.

II. vinarški kongres in občni zbor Vinarskega društva za Dravsko banovino se bo vršil dne 28., 29. in 30. maja 1930 v Ljutomeru. Razpored: 28. maja, sredo: Ob 15. uri (ob treh popoldan) seja glavnega odbora Vinarskega društva in delegatov podružnic v dvorani hotela Zavratnik v Ljutomeru. — 29. maja, četrtek (praznik): Vinarški kongres in občni zbor Vinarskega društva v Sokolskem domu v Ljutomeru. Začetek ob 8.30. — 30. maja, petek: Izlet. 1. Ogleđovanje vinogradov. Ob pol 9. uri iz Ljutomera čez Presiko, Strmec, Kalvarijo in Mrzlo polje v Jeruzalem, tu obed; popoldan pa čez Svetinje v Ivanjkovce, tu na vlak, odnosno čez Radomerje (Miklošičev dom) v Ljutomer na vlak. 2. Ogleđovanje banovinske trsnice in drevesnice v Kapeli, šampanjskih in vinskih kleti Clotarja Bouvierja v

Gornji Radgoni. Ob pol 9. uri z vlakom iz Ljutomera do Slatine Radenci, od tod v Kapelo in potem v Gornjo Radgono in tu na vlak. Prijave za prenočišča 28. in 29. maja in izlet v Jeruzalem sprejema Vinarska podružnica v Ljutomeru, za izlet v Kapelo in Gornjo Radgono pa Vinarska podružnica v Gornji Radgoni. Izletov se morejo udeležiti samo tisti, ki so se do 25. maja 1930 prijavili Vinarski podružnici v Ljutomeru, oziroma v Gornji Radgoni. Za izlet v Kapelo in Gornjo Radgono bodo na postaji Slatina Radenci vozila po zmerjeni ceni na razpolago. Dne 29. maja 1930 po kongresu in občnem zboru se vrši ob 14. uri na Cvenu pri Ljutomeru običajna spomladanska konjska dirka, na katero so vsi udeleženci Vinarskega kongresa vabljeni. Po dirki je sestanek kongresistov v gostilni Rajh na Motl, zvečer ob 21. uri pa v gostilni na Triglavu v Ljutomeru.

Tečaj za pridelovanje krme se vrši na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v četrtek, dne 22. maja. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. ure dopoldne in od 14. do 17. ure popoldne.

Izvoz iz naše države v letošnjem prvem četrtletju. V prvem četrtletju smo uvozili 298.360 ton v vrednosti 1740.5 milijonov Din, izvozili pa smo za 1696 milijonov Din. Čeprav se je naš letošnji izvoz v prvem četrtletju povečal nasproti lanskemu izvozu za 386 milijonov Din, vendar je ostala naša trgovinska bilanca pasivna, ker se je istočasno dvignil uvoz za 91 milijonov Din. Navzlic pasivnosti pa je bila letos naša trgovinska bilanca znatno boljša nego prejšnja leta, kajti pasivnost je znašala le 44.5 milijona Din nasproti 339 milijonom v prvem četrtletju preteklega leta in 542 milijonom leta 1928.

Kmetovalci bližnje in daljaje okolice Slovenjgradca, pozor! V nedeljo, dne 18. maja tega leta se bo vršila od 10. do 12. in od 1. do 4. ure v kinodvorani v Slovenjgradcu velezanimiva in poučna kmetijsko-gospodarska kinopredstava,

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Grofica se ni ustrašila tajnega gosta, takoj je vstala, stopila naprej ter podala roko lovcu, ki jo je spoštljivo poljubil.

»Mož omahljivosti,« je začela grofica, »že sem mislila, da sem dopotovala zaman iz Čakovca v Rače. Ali veste, da čakam že od prvega mraka, sedaj pa kaže ura že deseto uro.«

»Oprostite, draga Katarina, če sem vas pustil predolgo čakati,« odvrne ta, »pot iz Konjic je dolga in vrh tega še slaba. Ker so povsod ogleđuhi, sem se moral poslužiti te krinke ter čakati do mraka. Takrat se služinčad zabava med seboj in se ne briga dosti za došle.«

Po teh besedah je vrgel dozdevni lovec klubuk na tla, si odvezel dolgo brado, slekkel zeleno lovsko suknjo. V tem trenutku je stal grof Ivan Erazem Tatenbah v zlatoobrobljenem jopiču ter z zlato težko verižico okoli vratu pred grofico.

»Zopet te vidim,« nadaljuje grof, »ti ženska

21

mojega srca. Ana Katarina je spolnila mojo vročo željo ter me je s svojim prihodom v mojo hišo napravila najsrečnejšega na svetu.«

Katarina Zrinjska je odtegnila roko njegovim strastnim poljubom.

»Ne tako razburjeno, grof Tatenbah,« je rekla, »nisem prišla, da vas zopet vidim, nisem prišla zaradi sladkih besed, s katerimi ste mi ponovili zatrdilo svoje gorke ljubezni: Ana Katarina Zrinjska je prišla v Rače, da vpraša, ali je grof Tatenbah pozabil na vse načrte, katere smo zadnjikrat zasnovali v Čakovcu.«

»Katarina,« vzklikne grof, »ali naj v prvem trenutku najinega svidenja po večmesečni ločitvi kličem zopet duhove, katerih ne morem več ukrotiti, če jim je dana prosta pot.«

Te besede so izzvale zaničljiv posmeh na ustih lepe gospe.

»O, glejte vendar moža dejanja,« vzklikne, »v besedah tako mogočen, v dejanju pa tako ozkosrčen, kadar pride ura ločitve.«

»Grofica,« odvrne Tatenbah, »vaše besede so trde ter polne očitkov. Vi vendar dobro znate, da sem bil zelo zaposlen, zaradi tega nisem mogel kaj posebnega storiti, med tem so prevzeli moji prijatelji ta posel.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koropiška c. 8

h kateri imajo gospodarji, gospodinje in kmečki fantje prost vstop. Posamezne slike in dejanja bo tolmačil in pojasnjeval okrajni kmetijski referent. Kmetovalci, udeležite se v čimvečjem številu gospodarske prireditve, ker take še ni bilo v Slovenjgradcu!

Lovci, pozor na šojo (Sego)! Češki nadšumar Vaso Durman piše: Da so šoje dobrih pticam opasne, o tem sem se že parkrat prepričal. Minulega leta sem počival na koncu češpljevega vrta, kjer so si spletle na eno drevesce gnezdo taščice. Naenkrat čujem pronikav glas mladičev; ozrem se, kaj to znači? Dve šoji sta napadli gnezdo, vsaka je zgrabila po svojega mladiča ter se pripravili na odlet. Ta hip prifrfotata starša in se junaško vržeta na sovražnika, da ubranita svoj dom in svoje potomce. Zapazivši ta obupni boj, skočim po svojo dvocevko ter na mah ustrelim enega izmed zlodejcev. Drugi pa je s plenom pobegnil. Naslednjega dne se odpravim prežat še na drugo šojo in ustrelil sem jo, ko je upravkar nameravala ponoviti včerajni zločin. Nekoliko dni zatem čujem nekega dne iz grmovja zopet presunljivo čivkanje in borbo penic. Stopim bližje, a zopet uzrem tukaj šojo, ki je planila na mladiče v gnezdu v času, ko sta starša prihajala z živežem. Mene opazivši, zgrabi šoja najbližnjega mladiča in ga odnese. Starša sta nekoliko časa sledila vriščanju, toda zločinka je izginila v hosti. Sedem za grm v radovednosti, se li šoja vrne še nemara po drugega mladiča? A glej! Ni minilo niti četrt ure in bila je tu, hotoč gnezdo vdružit spleniti. Razume se, da ji je moja dvocevka nakano prestrigla. Ta dva slušaja svedočita, da so šoje pticam pevkam, kakor tudi manjšim čveteronožcem nevarne. Zato lovci: pozor na šojo!

Morje, ki bo izginilo. Holandska država že dela 10 let z modernimi pripravami, da bi izsušila takozvano Zuider morje in bi dobila na ta način 225.000 hektarjev najbolj rodovitne zemlje. — Dosedaj so izsušili »Wieringer-Meer-

Polder« in so pridobili 20.000 hektarjev. Za izsesavanje vode so napravili sesalne mline. Vsako minuto dvignejo 400 kubikov vode z ribami vred iz Wieringer morja v Zuidersko morje. Sesalke delajo noč ter dan in površina Wieringer morja se znižuje dnevno za 2 cm. V Zuiderskem morju so napravili umeten otok, ki je dolg 2 in pol km in širok 500 metrov. Na otoku, ki se imenuje »Breezand« je nastanjenih po barakah 1000 delavcev ter uradnikov, 2 obrtnika, en pek in en brivec.

Kapela. V nedeljo, dne 18. maja se vrši po rani službi božji pri Kapeli p. Slatina Radenci v prostorih tukajšnje osnovne šole čebelarstvo predavanje, ki ga bo imel čebelarstvo strokovnjak iz Celja, Predavanje se bo vršilo dopoldne in popoldne. Vsi čebelarji in drugi zanimanci se vladno vabijo.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, telefon št. 23-58. Najmodernejši urejen za operacije. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, infrardeča žarnica. Cene zmerne. 581

Kultura naroda se meri po količini uporabljenega mila. Toda ne samo po količini, temveč tudi po kakovosti. Za napredno hišo pridejo v poštev samo Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote v 7 prekrasnih vrstah: milo iz liličnega mleka, liličine kreme, iz rumenjaka, glicerino, boraksovo, katanovo, brivsko — eno bolje od drugega, toda vsa neškodljiva! Po pošti: iz lekarne Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341.

Največji uspeh v življenju je pogostoma odvisen od ene same minute. Na vsakem polju igra odločilno vlogo »točnost«, in radi tega so postale sanesljive ure tako zaželjene. Ravno radi njihovega zanesljivega stroja imajo tudi Suttnerjeve ure tako veliko vrednost v kljub temu, da se jih lahko zelo po ceni nabavi, ker danes se dobi prava švicarska Suttner ura za 44 Din, dalje zapestna ura že za 98 Din pri strokovni urarski tvrdki H. Suttner v Ljubljani št. 992. Tvrdba pošilja svojo veliko ilustrirano domačo knjigo ur tudi našim čitateljem popolnoma brezplačno, ako jo zahtevajo.

KARL MAY — 5. zvezek,

» katerim se začne knjiga: »Po divjem Kurdistanu«, je izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane Din 13.—.

Iz mednarodnega vinskega trga.

V Avstriji kupujejo doma in iz inozemstva le najpotrebnejše količine vin. Starega vina imajo Avstrijci še precej na prodaj.

Istotako ponujajo na Madžarskem vinski producenti svoj pridelek, ker rabiijo denar za spomladansko obdelovanje.

Čehoslovaška vinska trgovina si želi enotni vinski zakon. Ta zahteva je tem nujnejša, ker se trudijo sadjarji, da bi dosegli svoj lastni enotni zakon. Je pač razumljivo, da se bojijo vinski trgovci zakonsko dovoljene uvedbe umetnih vin iz sadnih moštov.

Stanje vinogradov v Nemčiji je zadovoljivo, ker zavirajo hladne noči prenegel odgon. Letnik 1929 je dober in ga prištevajo ponekod med boljše. Nemški vinogradniki pa tudi trpijo na suši od strani večjega konzuma. Kakor pri nas si pomaga nemški vinogradnik z vino-točem

Reka, ki ima precej razvito vinsko trgovino, računa na njen poboljšek, ker je bila reška luka proglašena kot prosta. S to proglasitvijo bo padla carina. Zadnji čas prihajajo na Reko velike količine ruskih vin, kojih kakovost hvalijo.

Na Italjanskem so po nekaterih pokrajinah vinske cene poskočile, ker pričakujejo vinski producenti pospeševanje vinogradništva od strani vlade. — Vreme je letos za razvoj vinogradov precej ugodno. Izvoz je slab. V Siciliji je malo povpraševanja po vinih in tudi poraba doma je padla.

Vinske cene na Francoskem so precej nazadovale. Producenti bi radi prodali svoje zaloge v očigled povoljnemu stanju letošnjih vinogradov, a kupcev ni od nikoder. Zakon o destiliranju vina je razglašen, vendar manjkajo še pravilniki, ki bi raztolmačili posamezne zakonske člene. Cene se gibljejo za 8 do 11 gradna vina od 7.50 do 9 pri stopnji. Mraz je napravil veliko škodo

»In vi jim to prepuščate,« poseže vmes grofica ter se smehlja, »seveda vas čakajo sedaj druge dolžnosti, katere morate spolniti, da se dvignete na lestvici ugleda ter moči, moj bolni gospod vladni svetnik!«

»Torej že veste, Katarina,« reče grof ter ves zarudi v obrazu, »torej veste, da me je imenoval cesar za vladnega svetnika.«

»In da hočete,« nadaljuje grofica, »ostati zvest služabnik države ter opustiti velike načrte mogočnosti in slave in vse upe na ustanovitev samostojne dežele, katere vladar bi postal vaš rod. Da, hočete celo, ker mislite ostati ljubljeneč gospodov na Dunaju, izročiti svoje prijatelje krvniku.«

»Katarina,« vzklikne grof, »kako slabo mislite o meni!«

»Zato pa delajte,« reče grofica ter se ponosno dvigne, »dejanja, dejanja hočem videti, vi mož dvoma in omahljivosti!«

»Še ni prišel čas,« odvrne grof, »vi ne poznate celega našega načrta, Katarina, mi moramo čakati.«

»Dokler bo prepozno,« poseže vmes grofica, »ali mislite, da Ana Katarina Zrinjska ne ve za tajne načrte? Vedite, da je ona bifa, ki je navdu-

šila na zadnjem zborovanju zaveznikov v Čakovcu omahljive moče in ki postane Devica Orleanska, katera če nositi zastavo pred veliko armado bojnikov za svobodo, dokler ne bo ležal Nemeč premagan pred nogami Ogrov in Hrvatov.«

»Grof Tatenbah je strme gledal to ponosno gospo. Še bolj dražestna se mu je zdela v svoji jezi, še bolj lepa kakor poprej; toda kmalu je povesil svoje oči ter gledal proti tlom.

»Tvoje besede, lepa žena,« reče čez nekaj časa, ne da bi se upal pogledati v ognjevite oči, »so kakor ugašajoč ogenj, tvoje navdušenje za stvar svobode je tako lepo, kakor si ti sama. Žena dejanja, ne pozabi, da me more lestvica, po kateri me hočeš voditi do višočine slave in moči, privedi tudi na morišče. O, da bi mi hotel dober duh razgrniti zagrinjalo prihodnosti ter mi povedati, kakšen bo konec boja, ki ga hočem začeti, če se pridružim stvari svobode za vašo Ogrsko.«

»Glej ga,« reče grofica s porogljivim nasmehljajem, »mož dvoma in neodločnosti zahteva od usode zagotovilo, da se mu nič ne zgodi, ter hoče brati v zvezdah, ali je poklican za vladarja, ne da bi skušal sam poseči po kroni, ki mu je namenjena.«

»Vi me zametujete,« odvrne grof s skoraj bo-

Ste naročeni na knjigo
»NEDELJA«?

lehalo vsak teden? prihrani vsakokratni nedeljski evanجيل in rasklgo ter druge produkte vsake danke, razen tega pa tudi lepo povest »Orzoci naše ljube Gospe« in midno zgodbice za deca. Stane mesečno le 2.— Din (letno 24.— Din). So dnuva si naročite Nedeljo po dostavnici na mlajov: **URBANA NEDELJE, MARIBOR, SLOVENSKEGA TRGA 13.**

v pokrajina Bourgogne ter Lyon. V pokrajini Touraine sta zelo poškodovala vinograde silen vihar in toča.

Španske vinogradnike je zaščitila vlada s posebnim zakonom. Radi te zaščite so producenti vinske cene tako dvignili, na sta nakup in izvoz nemogoča.

Uvoz vin na Angleško se je v zadnjem četrtletju dvignil. Angleži so popili v zadnjih 4 mesecih 180 tisoč hektolitrov vin in za 45 tisoč hektolitrov več nego lansko leto v istem času. Največ je uvozila Portugalska 70 tisoč hektov, kar pomeni dvig za 20 tisoč hektov. Iz Francije je došlo 30 tisoč hektov, iz Španije 28 tisoč in iz Avstralije 26 tisoč hektov.

Francoski podtajnik za tujski promet Gerard je izjavil francoskim vinogradnikom, da bo uvoz vin v ameriške Združene države dovoljen po preteku dveh let.

*

Jugoslovanski trg. Kako je z našo slovensko štajersko vinsko trgovino, čuti jo žalibog vinogradniki sami prebrdiko. V naslednjem hočemo objaviti par beležk glede vinogradništva ter vinske trgovine iz južnih vinogradnih krajev naše države. Banaški vinogradi so prezimili dobro, oči so zdrave in prerez pri rezi lepo zelen. Spomladansko obdelovanje je končano in povsod se vrši kop. Veliko starih vinogradov je bilo na novo regulanih. Za težake plačujejo po 25 Din brez oskrbe. Vreme je bilo preveč suho in za april prevročje. V zimskih mesecih se je gibala vinska trgovina v zelo ozkem krogu. Povpraševanje po banaških vinih je oživelo v aprilu, ker je bilo prodanih nekaj cistern na Čehoslovaško. Zaloge novih vin (10 do 11 procentnih) so zmerne, tudi boljših starih vin je malo, velike zaloge lažjih starih vin. Radi pomanjkanja demarja ponujajo producenti svojo robo. Spomladi je bilo veliko povpraševanje po cepljenih trtjah, katere so prodajali posestniki trtnic precej visoko. — Vinska trgovina je zadnje dni nekoliko oživela v Beogradu in to pred-

vsem pred velikonočnimi prazniki, ko je uporaba vina večja. V Beogradu prodajajo vina predvsem v zaprtih steklenicah in sicer po 8 do 10 Din 1 liter. Močna so ta vina 9 do 11. Dalmatinska vina po 11 do 13 Malligand je dobiti po 11 do 12 Din 1 liter. Ponudbe iz cele države so velike, le kupce je dobiti presneto težko. — Na dalmatinskem vinskem trgu vlada popolno zatišje. Nekaj malenkostnih zalog je bilo prodanih v severne kraje naše države, v inozemstvo ni bilo izvoženega vina že nekaj mesecev prav nič. V Šibeniku in okolici in na srednjih dalmatinskih otokih so se vinske cene utrdile, po drugod se spreminjajo. Povprečno po kvaliteti so cene te-le: bela vina 18 do 23, opolo in rdeče vino 17 do 20, boljše sorte 25 do 27 Din po alkoholnem gradu ter hektolitru. V Šibeniku ter okolici stane hektoliter belega vina 400 Din, rdečega 250 do 300 Din. Po sortiranih dalmatinskih vinih ni prav nikakega povpraševanja.

*

Bolj redek škodljivec sadnega drevja.

V Pekrah pri Mariboru so odkrili te dni opasnega škodljivca sadnega drevja, o katerem so prvotno domnevali, da je nekaj za naše kraje novega. O sadnem škodljivcu v Pekrah je napisal svoječasni oskrbnik v Loki pri Žusmu g. Franjo Germ v graški list »Tagespost« od 14. junija 1914 to-le: »Pri obrezovanju na novo zasajenega jabolčnega drevesca se je to prelomilo preko sredine. (Drevesce je bilo zelo lepo in na zunaj zdravo.) Ko sem iskal vzrok, sem zadel na mestu preloma na obročkasto brazdo, da je imelo deblo oporo le še na skorji ter nekoliko na sredini. Deblo sem prerezal še navzgor in sem našel majhnega črnega hrošča. Ker mi ni bila znana do tedaj ta vrsta drevesnega škodljivca, sem poslal hrošča z nekaterimi deli poškodovanega drevesca poljedelsko bakterijološkemu zavodu za rastlinstvo na Dunaj. Za-

Bodi tačen! Ob vsaki priliki v življenju se to zahteva od nas in tej zahtevi moremo samo tedaj zadostiti, ako imamo dobro urdo in točno uro. Da si takšno urdo lahko nabavite, pišite takoj dopisnico VELETRGOVINI STERMECKI v Celju, ki vam bodo priposlala veliki ilustrirani katalog z več tisoč slikami popolnoma zastonj.
Nikel „Ostara“ žepna ura Din 48, „Roskopf“ Din 108, srebrna z enim pokrovom „Vigilant“ Din 235, z dvojnim pokrovom Din 275, damska zapestna ura nikel Din 110, budilca Din 65, 75, sidna ura Din 130. Samo proizvajalci prvih švicarskih tvornic Velika izlaba verižic, uhanov, prstanov in tisoč drugih predmetov. Za ure triletna garancija. Zamenja se, kar ne ugaja ali pa vrne denar.
Trgovski dom R. Stermecki, Celje št. 24.
Dravska banovina. 407-8

vod je uvrstil škodljivca med neenake lubadarje (Borkenkäfer). Ker novo zasajena drevesa našega sadovnjaka, krog 120 po številu, niso kazala nikakega življenja, je bilo prvotno vse prepričano, da je temu kriva zelo ostrazima. Pri natančnem pregledu smo našli na vsakem deblu 6 do 8, da, celo 15 malih luknjic, deloma kar spodaj, mestoma višje. Ko sem od luknjice zaznamovano mesto prelomil, sem našel po dva hrošča z ličinkami. Naš na novo zasajeni sadonosnik je bil uničen. Ker o tem opasnem škodljivcu ni bilo nikjer nič pisanega, bi bilo zanemivo zvedeti, ali ni morda napadel še drugih drevesnih nasadov. Drevesca za naš sadonosnik smo prejeli iz okrajne drevesnice v Šmarju pri Jelšah. Poljedelsko-bakterijološki zavod za rastlinstvo na Dunaju mi je poslal izrezek iz avstrijskega poljedelskega »Wochenblatt«, Dunaj I. s sledečo vsebino: »Da iztrebimo lubadarje iz sadonosnikov, moramo težje napadena drevesa izkopati in skorjo takoj sežgati. Ravno tako je treba težje napadene veje odžagati in jih uničiti. Pri manjših napadih je mogoče drevesa rešiti na ta način, da zadelamo od hroščev izvrtane luknjice na spomlad z voskom, skorjo pa na jesen namažemo z debelejšo te-

jazljivim glasom, kakor bi se bal izgovoriti, kar je hotel. »Vi se norčujete, toda vi ne veste, da so tajne moči v naravi, ki nam, če jih prav uporabimo, dovolijo vpogled v deželo prihodnosti, ki je sicer nam prikrita. Ali niste nikdar slišali o žalik-ženah ter vedeževalkah, ki imajo dar, da berejo v knjigi bodočnosti ter znajo napovedati, kakšna usoda je komu določena.«

»Seve sem slišala,« odvrne grofica, »marsikaj o vedeževalkah, toda jaz temu ne poklanjam dosti vere.«

»Kar se mene tiče,« reče grof, »morem reči, da se nimam zahvaliti umetnosti mnogo hvaljenih zdravnikov, če sem po 26 tednih zopet ozdravel, marveč je to delo take razumne ženske, glede katere vi dvomite, da bi mogla delati čudeže.«

Grofica se molče vsede ob strani grofa Tatenbaha, ki nadaljuje:

»Vedite, grofica, ko sem pred več kakor pol letom ležal bled in bolan v postelji ter že skoraj obupal nad življenjem in mi je celo slavni Dr. Eisenschmied prerokoval le še nekaj dni življenja, tedaj mi je prinesel moj zvesti sluga Boltazar v mali steklenici grenke kapljice, ki jih je skuhal modra ženska v Turnišču na Ptujskem polju, za kar sem moral šteti več cekinov. Kap-

ljice so bile izvanredne moči ter je le mala množina zadostovala, da so se zopet vzbudile moje življenjske sile v veliko začudenje mojih zdravnikov, kajti že po osmih dneh sem popolnoma ozdravel.«

»Res čudno,« vzklikne grofica.

»Da, čudno,« nadaljuje grof, »tako si mislim, da ta ženska na Ptujskem polju mora vedeti marsikaj tajnega, kar je v naravi, in bo gotovo tudi meni povedala, ko pridem na predvečer Sv. Antona Puščavnika k njej, kam vodi moja pot, katero hočem nastopiti, ali do sreče ali v pogubo.«

Grofica je položila roko na grofove rame, njene žareče oči so postale rosne.

»Grof,« reče z mehkim glasom, »ta dvojna igra ne more roditi nič dobrega, marveč vas bo spravila v navskrižje z vsemi strankami. Mislite na to, da se neresnica vedno zakrije, le resnica ostane. Le hiter in odkrit boj z nasprotnikom dovede do cilja. Zakaž bi se grof Tatenbah plazil potuhnjeno kakor mačka, ko bi lahko igral vlogo leva? Ana Katarina Zrinjska hoče odkrit boj resnice. Kako naj bi verjela zagotovilom ljubezni moža, katerega ne more spoštovati kot omahljivega človeka, ki ima same drev-

„Po divjem Kurdistanu“

bodo imeli naslov nadaljnj

4 zvezki

Karl May-ovih

spisov.

Prvi od teh je že izšel v

Tiskarni sv. Cirila

Mariboru

Stane Din 12

kočino. Mazilo naj bo iz živinskega gnoja, goveje krvi in na vsakih 100 l je treba pridjati še 1 kg tobačnega ekstrakta.

Tako se glasi Germov članek o lubadarju, katerega so krstili na Dunaju z latinskim imenom »Animandrus dispae«. Zanimivo in obenem podučno za naše sadjarje bi bilo, ako bi javili morebitni pojav tega uničevalca sadonosnikov uredništvu »Slovenskega Gospodarja« še drugi sadjarji. Hrošč se ni pokazal le v Pekrah, ampak gotovo še po drugod.

*

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 10. maja so pripeljali šeparji na 36 vozov 97 komadov zaklanih svinj; kmetje 12 voz krompirja, 4 voze sena, 2 voza otave, 2 voza slame in 1 voz škopa. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din, špeh 18 do 21 Din. — Krompir je bil po 0.75 do 1, čebula 2.50 do 3 Din. Seno 70 do 85, otava 80 do 90, slama 45 do 50, 1 škop slame 1.50 do 2 Din. Pšenica 2.50, ječmen 2, rž 2, oves 1.25 do 1.50, kuzuza 2, ajda 1.50 do 2, proso 2.50 do 3, fižol 2.50 do 3 Din. Kokoš 35 do 55, par piščancev 50 do 75, gos 70 do 90, puran 100, domači zajec 10 do 40 Din. Suhe slive 10 do 12 Din. Česen 16, kislo zelje 3 do 4, kislja repa 2 Din. Gobe 2.50 do 3 Din. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 40 do 48, jajca 0.65 do 1, med 14 do 20 Din.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem dne 9. maja je bilo pripeljanih 359 svinj in šest kozličkov; cene so bile sledeče: Mladí prašiči 5 do 6 tednov stari komad od Din 120 do 180; 7 do 9 tednov stari od Din 160 do 200; 3 do 4 mesece stari od Din 350 do 550; 5 do 7 mesecev stari od Din 600 do 700; 8 do 10 mesecev stari od Din 800 do 950; eno leto stari od Din 1050 do 1280. En kg žive teže od Din 12 do 13.50; en kg mrtve teže od Din 17 do 18.50. Prodanih je bilo 342 svinj in 4 kozlički. Kupčija je bila živahna in to vsled tega, ker ljudje ne morejo prodati krompirja, pa kupujejo mlade prašiče in jih redijo s krompirjem, tako da je špeh cenejši kot meso.

Vozni red za Din 2.—

(po pošti Din 2.50 poslati v znamkah naprej, ako se naroči le en izvod) za vse železniške in avtobusne proge Slovenije dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Majniški izlet priredi Ljudski oder iz Maribora za članstvo in prijatelje društva k Sv. Lovrencu na Pohorju v nedeljo, dne 18. maja, kjer vprizori ob pol štirih popoldne znano versko igro »Trosila bom rože« ali sv. Terezija od Deteta Jezusa. Radi odhoda na novo službeno mesto režiserja Hinka Gračner, vodi igro g. Kramberger Franjo, poznan kot režiser Hassanaginice, vprizorjene lansko leto v Narodnem gledališču z velikim uspehom. Sodeluje pri prireditvi lastni društveni salonski orkester. Iskreno vabljeni vsi Sv. Lovrenčani in okoličani na prireditev te krasne verske drame, vsi naši prijatelji v Mariboru pa iskreno vabljeni na izlet z nami.

Študenti pri Mariboru. V nedeljo, dne 18. maja napravi Katoliško slovensko izobraževalno društvo romarski izlet k Sv. Urbanu nad Kamnico. Kraj zbirališča za odhod je pred cerkvijo sv. Jožefa in sicer ob pol 6. uri zjutraj. Ob 9. uri bo pri Sv. Urbanu sveta maša s cerkvenim govorom. Prav toplo se vabi vse člane.

Gornja Sv. Kungota. Katoliško prosvetno društvo v Gornji Sv. Kungoti priredi na Križevu, dne 29. maja pri Sv. Križu nad Mariborom ob 3. uri popoldne uprizoritev zgodovinske igre »Žrtve spovedne molčečnosti« v petih dejanjih. Naj noben ne zamudi ogledati si veličastno v srce segajočo igro! K obilni udeležbi vabi dramatični osek prosvetnega društva v Gornji Sv. Kungoti.

Katoliško prosvetno društvo št. III v Slov. goricah priredi v nedeljo dne 25. maja po večernicah veliko tombolo. Čisti dobiček se bo porabil za nabavo dobrih krščanskih knjig. — Dobitki so lepi. Tombolska kartica stane 2 Din. Za 2 Din boš lahko dobil lepo mizico, sodček dobrega vina itd. Pridite vsi in poskusite srečo.

Sv. Trojica v Slov. goricah. V nedeljo, dne 18. maja priredi v samostanski dvorani Mladeniška Marijina družba iz Maribora ob treh popoldne kratko predavanje in nabožno viteško igro v petih dejanjih »Valovi strasti in

Kdor si želi cene in dobre obleke naj se oglasi v konfekcijski in modni trgovini
ŽIGA WEISS
Celje-Gaberje 591 II

ljubeznik ali »Zmaga bratske ljubeznik«. Tako lepe predstave Trojičani še niste videli. Pridite pogledat.

Polzela. Tukajšnje prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 18. maja v dvorani g. Cimperman na Polzeli dramo v 4 dejanjih »Materinsko srce«. Začetek ob treh popoldne. Pred predstavo in po njej nastop moškega in mešanega cerkvenega pevskega zbora. Čisti dobiček je namenjen za novi oltar v župni cerkvi. Z ozirom na plemeniti namen prireditve vabimo k najobilnejši udeležbi. Bog živi!

Št. Janž pri Velenju. V nedeljo, dne 4. maja tega leta po večernicah nam je v društvenih prostorih priredila naša šolska mladina pod vodstvom večšega in požrtvovalnega učiteljskega krasno uspelo igro »Vražec«. Po kratkem govoru šolarja o pomenu igre so se vrstile ljubke deklamacije in pristrčni prizorčki, ki so nudili mnogo smeha in zdravega jedra. Igro so vsi igralci izvrstno pogodili in nudili občinstvu prijaten užitek. Tudi petje šolarjev v odmorih je bilo brezhibno. Zato pa občinstvo tudi ni štedilo z dolžno pohvalo. Prirediteljem kakor sodelujočim moramo samo čestitati. —

Vojnik pri Celju. Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Vojniku si je zadnji čas nabavilo precej novih knjig kakor: Z ognjem in mečem, Kraljica mučenica, Pont-des-artiska beračica, Kemija, Na krvavih poljanah in še mnogo drugih lepih povesti in romanov. Knjige se delijo vsako nedeljo od pod 10. do 10. ure dopoldne in po maši. Izposojevalnina od posamezne knjige je 50 par, a od večje (na primer letniki Dom in svet) 1 Din. Ob nedeljah popoldne, ko imamo dosti prostega časa, čitajmo lepe in koristne knjige, od katerih bomo imeli mnogo več koristi, kakor tisti, ki gredo v gostilne, pa prihajajo na večer domov ali pa kje v polnoči praznih žepov in težkih pijanlih glav. Težkih glav, radi tega se že nobeden ne menj toliko, a ker je medtem izgubil iz žepa marsikateri dinar za nepotrebno, radi tega se praska marsikateri za nuse. Kateri pa ne hodi v gostilne in raje ostane doma pri knjigah in čita dobre liste, temu se pa ni treba bati težkih glav in suhe v žepu! —

Dekle iz boljše kmetijske hiše, ki zna tudi nemško, se sprejme takoj kot učenka za kuhanje. Predstaviti G. Pichler, Ptuj. Gostilna Društveni dom. 671

Majster se sprejme s 1. junijem. Naslov v upravlilista. 676

Organist in cerkovnik želi službo spremaniti, najraje v bližini Maribora. Naslov v upravlilista. 675

Hranilnica in posojilnica Slivnica pri Mariboru, r. z. z. n. z. ima redni občni zbor v posojilniških prostorih v četrtek, dne 29. maja 1930 ob 8. uri zjutraj. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Računski zaključek za 1929. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti. Ako občni zbor ob določeni uri ni sklepčen, se vrši na istem prostoru in z istim dnevnim redom čez pol ure drug občni zbor, kateri sklepa pri vsakem številu navzočih članov. 673

Lep travnik, pribl. 14 oralov ob glavni cesti pri Sv. Marjeti ob Pesnici se proda skupno ali pa parcelira. Prodajna cena in pogoji se izve pri g. Antonu Šuman, posestnik in lastnik pri Sv. Marjeti 672

Lepa ženska je stala kakor strog sodnik pred grofom, ki se spusti mahoma pred njo na kolena.

»Ti si moja iskreno ljubljena Katarina,« vzklikne, »ti si duša moje duše, življenje mojega življenja, napravi iz mene, kar hočeš, moje življenje, moja sedanjost, moja bodočnost je tvoja. Govori, krasna ženska, kaj naj storim, da ti ugam.«

»Delaj,« reče grofica, »če hoče grof Tatenbah biti trden in moški zaveznik mojih prijateljev na Ogrskem ter doseči, da postane njegov starodavni rod še bolj slaven in mogočen, mora opustiti dvojno igro in očitno ter odločno stopiti na bojišče, na katerem ga pričakujejo njegovi prijatelji.«

»To hočem, kakor gotovo imam dušo v telesu,« reče grof ves navdušen.

»Dobro,« odvrne grofica, dokažite, da ste res plemenitaš v pravem pomenu besede. Delajte in poklonite mi uspehe, tedaj bo Ana Katarina Zrinjska vpletla med latorike, ki si jih pribori grof Tatenbah za svobodo, tudi nežne in ljubke ročice ljubeznik.«

Grofica Zrinjska se naenkrat dvigne.

»Vidite,« vzklikne grof, »ravno sedaj hočete

oditi, ko ste slišali ponovno prisego moje zvestobe za stvar naše domovine?«

»Grof,« odvrne Katarina Zrinjska resno, »rekla sem vam že, da so potrebna dejanja, da morem verjeti vaši ljubezni. Čez mesec dni se zopet tukaj vidiva. Zdaj pa zdravstvijte, moj Erazem, in to bodočemu osvoboditelju Ogrske.«

Pri teh besedah objame grofica Zrinjska Tatenbaha ter ga strastno poljubi na čelo.

»Katarina ostani,« zaprosi grof Tatenbah ves omamljen in razburjen od nenadnega izraza ljubezni, ki ga mu je izkazala ponosna grofica.

V tem trenutku zazveni glas srebrnega zvončka pred sobano. Grof Tatenbah stopi skozi dvori v preddvorano. Tam je stal Boltažar, njegov sluga.

»Kaj hočeš,« zakriči grof razburjen.

»Cesarski dvornosodni tajnik Krištof Abele pl. Lilienberg se je na potovanju s Primorskega na Dunaju ravnokar zglašil in hoče nujno z vami govoriti,« poroča sluga.

»Grom in strela,« huduje se grof, »ravno v tej uri, pelji ga v sprejemnico in skrbi za pogostitev, v eni uri sem pri njem.«

DOPISI

Maribor. Enodnevni tečaj za poletna dela v vinogradu in pokončevanje škodljivcev in boleznih vinske trte se vrši v pondeljek, dne 26. maja tega leta na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

St. Ilj v Slov. goricah. Tukaj je umrl obče spoštovani gostilničar Haring. Kratko pred njim mu je umrla hčerka, nakar je začel boleti tudi on. Svetila mu večna luč, preostalin naše sožalje!

Marenberg. Kakor v celni Savinjski dolini, tako so tudi v Dravski dolini hmeljarji letošnje leto precej nasadov opustili, ker so lanske cene vse ljudi zbegale. Delna krivda leži seveda v nadmernem produciranju, deloma pa tudi v slabem obdelovanju in pridelovanju hmelja. Pri nas v Marenbergu se je ustanovila pred par leti hmeljarna, zadruga z neomejeno zavezo, ki ima letošnji občni zbor v nedeljo, dne 25. maja ob treh popoldne v Brudermanovi gostilni (dvorani). Na dnevnem redu je čitanje zapisnika prvega občnega zbora, pozdrav in obče poročilo, poročilo tajnika, blagajnika in revizorja ter slučajnosti. Svoj prihod je obljubil tudi inž. g. Janko Dolinar od kmetijskega urada v Celju, ki bo gotovo strokovnjaško razvil svoje nazore o hmeljarstvu. Zato je treba, da se tega občnega zbora vsi zadrugarji polnoštevilno udeležijo.

Sv. Miklavž pri Hočah. Naša vas ima prav lepo lego ter je jako lepa točka za izletnike iz Maribora in od drugod. Nedavno je obiskalo naš kraj 145 tujih izletnikov, ki so se pripeljali z motociklji in tremi velikimi avtomobili. Ljudje, ki prihajajo k nam, se radujejo naravnih lepot našega kraja, pa tudi za hrano, pijačo in postrežbo je dobro poskrbljeno.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Letošnje praznovanje sv. Florijana je bilo na splošno željo preloženo z nedelje na pondeljek dne 5. maja. Prišlo je 10 procesij s svojimi duhovniki in še mnogo drugega ljudstva, da bi se vsi tukaj priporočili sv. Florijanu. Te procesije na Florijanovo so najbrž že zelo stare. Iz samostanske kronike sicer ni razvidno, kedaj in ob kakih prilikah bi se te procesije pričele. Prvič se omenjajo te procesije v letu 1863, ki pa so gotovo starejše, ker je bil v cerkvi oltar sv. Florijana prenovljen že leta 1876, postavljen pa že leta 1759 in je skoro gotovo v zvezi s temi procesijami. — Na Florijanovo nedeljo popoldan je bila blagoslovljena prenovljena ka-

pelica na pašnikih pod cerkvenim hribom. — Poleg slike sv. Trojice sta na kapelici še sliki sv. Izidorja in sv. Lenarta, ki sta patrona kmetijskega stanu. Kedaj je bila pozidana ta kapela, ni znano; pač pa je znano, da je pred 26 leti bila že drugič prenovljena in na Markov dan leta 1904 tudi blagoslovljena od prevzvenega knezoškofa Mihaela Napotnika. Škof je takrat postavil in blagoslovil tudi križev pot, kojega postaja se vrste od imenovane kapelice po hribu proti cerkvi. Mudil se je pa škof tedaj pri Sv. Trojici na povabilo tedanjega župnega upravitelja in samostanskega predstojnika p. Nikolaja Meznarič, ker se je tu takrat na slovesen način praznovala 50 letnica bivanja oo. frančiškanov pri Sv. Trojici.

Vojnik. Kmetijska podružnica naznanja, da se bodo tukaj dobile legitimacije za veleselj in v Ljubljani, kateri traja od 29. maja dalje. — Vožnja bo polovična.

Vojnik. Tukajšnji cerkveni pevski zbor priredi v nedeljo, dne 25. maja v župni cerkvi cerkveni pevski koncert ob pol štirih popoldne. Prosimo vsa društva, da to upoštevajo. Podrobnosti še bomo poročali. Pevski zbor.

Sv. Mihael pri Šošanju. Naznanjamo, da se tudi letos vrši običajna procesija na Sv. Planino peto nedeljo po Veliki noči. Želimo posebno, da se je romarji udeležijo v tem večjem številu, ker obhajamo letos stoletni jubilej.

Sv. Krištof pri Laškem. Nekaj ljudi se začeli rovariti proti močni Kmetijski podružnici v Laškem, ki ima 450 članov. Za krištovski občino so osnovali poseben odsek. Trosili so proti laški podružnici razne neresnice. Zato je podružnični načelnik g. Miha Hraštnik na seji šentjedertske Kmetijske zveze s temi prijatelji temeljito obračunal. Soglasen sklep je bil: Krištovčani ostanejo zazdaj pri podružnici s sedežem v Laškem, ki je v dobrih rokah. Če pa bo kdaj treba, da dobi krištovška občina lastno podružnico, vedo, komu bodo izročili vodstvo.

Murska Sobota. Romanje obmejnih Slovencev na Trsat. Letos romajo obmejni Slovenci

Galica angleška Zveplo za vinograde Rafija prima Saloidin

689 se dobi najcenejše pri
HERZŠER FRANJO, MARIBOR, BLAGVNI TRG

Fant z dečele, pošten in močan za delo na polju in pri živini se sprejme. Martin Perc, Celje-Zavodna (Pri Skalni kleti). 674

— Prleki in Prekmurci — zase na Trsat mimo Varaždina in Zagreba od 4. do 6. julija, ker je po tej proggi zveza ugodnejša in cenejša. Iz Ljutomera bo stal vlak 135 Din, iz Ormoža in Središča pa 125 Din, vožnja po morju 15 Din, izkaznica 10 Din. Denar za izkaznico pošljite Treznostnemu društvu v Mursko Soboto, Solška ulica 16.

Gornja Radgona. V nedeljo se je zbralo na poziv pripravljalnega odbora takoj po osmi sveti maši ljudstvo na ustanovni občni zbor krajevne protijetične lige za naš sodni okraj. V polno nabiti posojilnični dvorani smo opazili zastopnike gornjeradgonske občine, med njimi g. dr. L. Boezio ter župane bližnjih občin, učiteljsvo je bilo zbrano skoroda polnoštevilno, zdravništvo so zastopali gg. dr. Sokolov od Sv. Jurija ob Ščavnici, dr. Sedlaček iz Radencev in dr. Čremošnik. Finančno oblastvo je predstavljal g. inspektor Dobaja. Zborovanje je otvoril po prisrčnem pozdravu g. Salomon Karol ter v kratkih, jedrnatih besedah podčrtal važnost borbe proti jetiki in važnost ustanovitve krajevne lige. Dr. Fr. Breznik je v premišljenem polurnem govoru orisal nekatere slabe ljudske navade, s katerimi se jetika širi, ter precej odločno nastopil proti temu, da na žlezah bolani otroci smejo posečati pouk v osnovnih ljudskih šolah, ker so s tem sami izpostavljeni nevarnosti osvežitve svoje bolezni, obenema pa ker ogrožajo največkrat svoje sošolce. H koncu je predlagal, da zgradi tukajšnje ljudstvo s prospekti v naravi in denarju zasilno ležalnico, pozneje pa dom, v katerem bi mogli dobiti bolniki zdravniško pomoč in biti odstranjeni od zdravih, katere ogrožajo. Zdravnik dr. Čremošnik je orisal s pomočjo skioptičnih slik, ki jih je pripravljalnemu odboru odstopil za ta dan higijenski zavod v Ljubljani, razvoj bolezni od prvih početkov do konca, prešel od prvotnega obolenja preko okroglega ranega žarišča h kavernam, omenil početne težave okuženega, borbo med telesom in napadalci — tuberkuloznimi bacili. Nazorno je bilo raztolmačeno vpuščanje zraka v prostor med pljuča in prsni koš kot najuspešnejše zdravljenje sveže bolanega. Videli smo par lepih slik kostne in kožne jetike. Zborovalci so z zanimanjem ves čas sledili obema predavateljema. Ob koncu zborovanja je bil soglasno izvoljen odbor lige, ki mu je predsednik g. dr. Lenart Boezio, odvetnik, podpredsednik g. Salomon Karol, upravitelj ekspoziture bolniške blagajne; za odbornika sta bila izvoljena oba domača zdravnik in kot tajnik agilni g. Snoj, tajnik tukajšnje posojilnice. — Ljudstvo je z veseljem sprejelo predloge govornikov in se bo gotovo lepo

»Se je že zgodilo,« odvrne Boltažar, toda gospod Lilienberg hoče že v eni uri odpotovati in tudi ve, da ste gospod grof sedaj v gradu, vsled česar je krenil od državne ceste, da z vami govori.«

»Da bi ga strela, reci mu, da nisem v gradu, da sem na lovu.«

»Se ne more več zgoditi, milostjivi gospod,« poseže vmes sluga, »kajti grajski vratar je povedal gospodu Lilienberg, ko se je pripeljal, da ste zgoraj v gradu.«

»Naj bo,« reče grof razdražen, »reci mu, da ga pozdravim in pridem v četrt ure.«

Zviti sluga se prikloni in grof stopi zopet v sobo, toda grofice Ane Katarine Zrinjske ni bilo nikjer. Zginila je skoz zadnja vrata, od zjutraj odprta tajna vrata ter šla v vrt, odkoder se je odpeljala s svojim zvestim voznikom v Čakovce.

Cesarski gospod vladni svetnik grof Tatenbah pa je jezno zaprl vrata ter odšel v zgornje nadstropje, da se pokloni cesarskemu dvornosvetnemu tajniku Abele pl. Lilienbergu, ki je že nestrpnost čakal na svojega prijatelja, da mu pove važne novice.

IX.

Svarilen glas.

Oj, ne hodi hčerka moja,
On te vabi le v svoj hram.
Ti skrbiš za dete svoje,
A jaz zate trepetam.

K. I. Erben.

Plemenitaši Tatenbahi so imeli kakor že navedeno, tudi posestva v Podčetrtku s krasnim gradom istega imena. Prvi lastniki tega gradu so bili plemiči Landsberger, ki so baje imeli tudi grad Deutschlandsberg, Grad je bil fevd krških škofov, ki so radi tukaj bivali. Ker pa ti niso imeli miru pred celjskimi grofi, ga je dal škof Ivan Frideriku IV. v fevd. Leta 1614 je prišla ta graščina v last Ivana Krištofa grofa Tatenbaha, ki jo je kupil od krškega škofa Ivana Jakoba.

Nepopisno lepa je lega tega gradu, ki stoji na strmi skali, nedostopni od juga in vzhoda. Ob vznožju se razprostira prijazni trg Podčetrtek, z grada samega pa se ti odpira nepopisno lep razgled po dolini ob Sotli, ki dela mejo med Štajersko in Hrvatsko. Nad gradom je postojanka za razgled, odkoder se vidi hrvatsko gorovje in okoli

Zopet nov zvezek Rari Mayevih spisov izšel!
namreč II. zvez. »Po dviem Kurdistanu« z vsebino:
V jeti — iz ječe slovo Amadije. Cena Din 13.—
Naroča se pri **CIRILOVI KNJIGARNI, MARIBOR.**

odzvalo nabiralni akciji, katera bo sledila. Tako smemo upati, da bo naš okraj eden prvih v aktivni borbi proti jetiki.

Savci, Sv. Tomaž pri Ormožu. V teku 6 mesecev nam brez usmiljenja smrt kosi naše vaščane. Jeseni lanskega leta smo pokopali 21 letno deklico, izučeno šiviljo, vsem priljubljeno Francko Belšak; januarja tega leta pa samsko 39 let staro skrbno posestnico Nežo Kekec. Na tej sedmini se je nabralo 38 Din za sveto mašo, ki se bo za pokojno Kekec darovala v vaški kapeli dne 27. maja. Dne 25. januarja smo pokopali dobro mater Ano Klementič. Vsi pogrebi so spremljali Najsvetejša, ki ga je g. kaplan nesel kot popotnico Antonu Plohu. Dne 29. smo potem spremlili na zadnji poti krščanskega moža vdovca Antona Ploha. — Umrli so še: 7 mesecev stara Zofka Podplatinik, Franc Belšak, bivši kmet in dober gospodar, 86 let stari mož vdovec prevžitkar Jožef Janžekovič in 14 mesecev stara Marija Klementič.

Pacifaje pri Ptujju. Preminul je dne 6. maja daleč na okrog znani Peteršič Franc, mož stare korenine v besedi in dejanju. Vse je pretresla novica: Peteršiča ni več med nami. — Včeraj še zdrav in vesel, danes pa že na mrtvaškem odru. Kako prav je imel mož, ko je pred 14 dnevi — star 78 let — šel celo uro daleč v cerkev in k sv. obhajilu, češ, kaj pa če zadnjikrat grem? In res! Danes je že teden dni, odkar uživa plačilo za svojo vero. Kako priljubljen je bil rajni, se je moglo sklepati iz tega, ker ga je na zadnji poti spremljala skoro vsa velika vas. Hvala gre Štuhečevi družini, kjer je rajni preživel celih 16 let vsem vaščanom v spodbudo. Rajni je bil svetovalc v vsaki bolezn, pomočnik pri vsakem delu, skozi desetletja je spremljal vsakega rajnega k počitku, a v cerkvi je vedno vestno in vztrajno molil naprej. Takemu možu bodi zemljica lahka in sladki počitek!

Razkrižje. Vsem častilcem glasovitega mučenika spovedne molčečnosti sv. Ivana Nepomuka, se naznanja, da bodo v njegovem prostornem svetišču letos prošenja v sledečem redu: I. sv. Ivan Nepomuk, ki ga bomo proslavljali 18. maja. II. Proslava Marije Pomočnice, ki je določena za 1. junija. Začetek proslave že 31. maja popoldan. III. Sv. Ivan Krstitelj 29. junija in sv. Lovrenc 10. avgusta.

Dornova. Dne 30. aprila je zapustila Dornovo priljubljena učiteljica gospa Marica Kožuh. Premeščena je bila v Sv. Jurij v Slov. goricah. Gospa je z veliko požrtvovalnostjo delovala v tem kraju skozi 16 let ter z vnemo skrbelo za izobrazbo podeželske mladine. Na

predvečer njenega odhoda se je zbralo iz sosednjih vasi veliko ljudi, zlasti mladine, da prisostvujejo podoknici. Iz vrst šolskih otrok je bil gospe učiteljici podarjen lep šopek. — Gospa je tudi vneto delovala pri cerkvenem pevskem društvu, ki je bo prav težko pogrešalo. Ge. učiteljci želimo v prijaznih Slovenskih goricah mnogo uspehov na polju izobraževanja mladine.

Sv. Duh na Stari gorl. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo bo priredilo v nedeljo, dne 18. maja v Pergerjevi uti pri Sv. Juriju ob Ščavnici veseloigro »Nebesa na zemlji«. Ker je to prva predstava, ki jo bo priredilo gasilno društvo, pričakujemo velik obisk.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 18. maja nas obišče gasilno društvo od Sv. Duha na Stari gorl z veseloigro »Nebesa na zemlji«, ki jo bodo uprizorili v Pergerjevi uti. Ker je čisti dobiček namenjen za društvene namene, bomo vsi gasilci in prijatelji gasilcev prišli pogledat in s tem pokazali gasilcem svojo naklonjenost.

Zreče pri Konjicah. Ko je privozil v Spodnje Laže konjiški vlak, ki vrši promet na ozkotirni progi med Poljčanami in Zrečami, se je nudil čakalčem vlaka kaj čuden in nenavaden prizor. S sprednjega dela stroja se je skobacal mož, ki je visel na njem in se tako proti svoji volji pripeljal iz Poljčan. Svojo čudno vožnjo je pojasnil tako-le: Iz tovarne Koblížek v Poljčanah se je vračal od dela baš ko je ob 17.40 odpeljal vlak iz Poljčan. Šel je preko odprtega železniškega prelaza in ker ni pazil, ga je zgrabil stroj vlaka. Bila je čudovita sreča, da ga ni vrgel na tir. Mož je priletel na drog za pripenjanje vozov in na njem obvisel. Na železnem drogu je visel ves skrčen in v največjem strahu do prvega postajališča. K sreči je bilo to podnevi in razven par prask na glavi in nogi se je z droga srečno izkrcal. Svojo čudovito vožnjo je razložil tudi orožnikom ter izjavil, da zahteva od železnice odškodnino za prizadeti strah, praske in neprostovoljno vožnjo od Poljčan do Spodnjih Laž. Ko so mu dejali, da z odškodnino najbrže ne bo nič, jo je vendar prav vesel mahnil nazaj proti domu.

Kostrivnica pri Rogaški Slatini. (Kostrivniški rojaki.) Škof Slomšek je med drugim zapisal pomenljive besede: »Kdor svojih slavnih prednikov ne slavi, njih naslednik vreden biti ni.« Da nas ne zadene ta Slomškova obodba, se hočemo tudi mi Kostrivničani spomniti svojih znamenitih prednikov. Najvišjo stopnjo cerkvene službe je dosegel kostrivniški rojak Franc Friderik, ki je bil stolni prošt za časa Slomškega. »Slovenec« je na dan velike sobote prinesel članek s Trbovelj, kjer se

s hvaležnostjo spominjajo bivšega gospoda župnika P. Erjavca, ki si je s plodonosnim delom ohranil trajen spomin. Rodbina Kit je dala učiteljskemu stanu nadučitelja, ki je deloval pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini, rodbina Ogrizek pa učiteljico, ki deluje v Pristavi. Tudi rodbina Kupnik je svetu podarila več odličnih članov. Veliko značajnih mož in dobrih mater je izšlo iz Kostrivnice, ki obdelujejo domačo grudo; svet jih ne povečuje, pa zapisani so v knjigi življenja.

Razbor pri Zidanem mostu. Na velikonočni pondeljek so prišli ljudje od blizu in daleč okoli krasnem vremenu na prijazno Lisco k sv. Joštu, kjer je imel sveto mašo in pridigo č. g. prof. Lojze Pavlič. Popoldan istega dne je imel v našem izobraževalnem društvu predavanje. Govoril je o pomenu in važnosti izobraževalnega društva, o ljubezni do domače grude ter o tem, kako napraviti lepo kmečko življenje. Lepo število fantov in mož, ki so se udeležili predavanja so se razšli v zadovoljstvu. Sploh pa je nastopilo zadnji čas pri nas nove življenje. — Dne 1. maja so se žalostno oglašili zvonovi in naznanili, da se je preselil v boljše domovino g. Fr. Imperl, bivši posestnik in trgovec na Povrsih. Bil je kremenit katoliški značaj, dober oče ter vzoren gospodar. Njegova hiša je bila vedno zaprta slabemu, odprta pa dobremu časopisju. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb, ko so od vseh strani prihitali ljudje, da mu izkažejo zadnjo čast. Pogreba so se udeležili tudi gosposdije salezijanci, med njimi g. Jože Imperl, sin blagopokojnega, salezijanski umetnik iz Rakovnika, ki je napravil med drugim krasen kip in altar blaženega Janeza Boska na Rakovniku.

Laško. Dočim je bilo lansko leto za našega kmeta eno najbolj ugodnih v tekočem desetletju, se nam letos obeta slabša letina. Lansko leto je večinoma zelo obrodilo sadje, letos cveti samo v nekaterih vaseh, pa še to v deževju in ni upati posebnega pridelka. Zelo občutno za našega kmeta pa je dejstvo, da je zadnje mesece popolnoma izostal izvoz goveje živine. Sicer vidimo vsako jutro cel vlak goveje živine, ki se pelje iz Kotoribe proti Rakoku, a k nam ni nobenega tujega kupca, akoravno bi marsikateri kmet rad prodal svoje dobro pitane vola. Skozi več let se je na postaji Laško tedensko nakladalo po najmanj eden vagon živine, bodisi za Italijo ali za Avstrijo, zadnje mesece je to popolnoma izostalo. Pozna se tudi rudarska kriza v Trbovljah in Hrastniku, ker si delavci ne morejo privoščiti mesa.

Din 13

stane vsak zvezek Karl Mayjevim spisov. Dodelj so izšli 4 zvezki »Križem po jutrovnem« in 1. zvezek »Po divjem Kurdistanu«. Colone delo »Križem po jutrovnem« vezano v poliplatno stane Din 65.—, celo platno Din 70.— in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

40 cerkva ter več gradov, med temi tudi grad, ki je bil nekda last plemenite viteške rodbine Deseniških, kjer je bila rojena Veronika, ki igra v zgodovini celjskih grofov posebno vlogo.

Ni tedaj čuda, da je rodbina Tatenbahova jako rada prebivala v tem gradu. Posebno drugi soprog grofa Erazma Tatenbaha, Ani Elizabeti je tukaj prav ugajalo, posebno ob poletnem času. Njen soprog se ni dosti brigal za njo, ter rajši veseljačil po gradovih Konjice in Račje, ona pa je tukaj uživala skupno z ljubkim malim Antonom pravi nebeški mir, kar je njeni blagi duši prijalo. Le težko se je ločila s tega kraja vsako leto, ko je šla zopet v Račje, da je bila bližje mesta.

V krasni dvorani tega lepega gradu je bila nekega dne pozno v jeseni grofica Ana Elizabeta Tatenbah pri pospravljanju različnih predmetov, ker se je bližal čas odhoda. Pri tem ji je pomagal kastelan, ki ni bil nikdo drugi, kakor nam že iz gostilne na Pohorju znani Laslo Fekete, ki je vstopil pred kratkim v Tatenbahovo službo v gradu Podčetrtek.

Z lokavim pogledom je motril grofico Tatenbahovo pri pospravljanju stvari.

Zdajci je vzela plemenita gospa lepo podobo v roke. Bila je slika mladega moža v črnopozlačenem, z dragulji okrašenem okvirju. »Kako krasna slikarija,« pripomni stari Laslo, »potezo na podobi mi niso neznane.«

»To je slika pravnega plemenitaša, dobrega državnega služabnika ter zvestega soproga,« odvrne grofica ter dvigne sliko še višje.

Stari vojak se je nasmehljaj.

»Umetniki, ki ustvarjajo take slike, se večkrat laskajo,« pripomni Laslo, »ali ste res prepričani, milostljiva gospa, da je ta plemenitaš, katerega podobo držite sedaj v rokah, dober in zvest soprog?«

Grofica Tatenbahova stopi za korak nazaj, strme gleda in vpraša nekoliko vznemirjena:

»Odkod poznate tega plemenitaša, saj vendar nisem imenovala nobenega imena?«

»Oprostite, premilostljiva gospa,« reče Laslo, »če je ta plemenitaš tisti, ki ga imam v mislih, ne morem pritrditi brezpogojno vaši hvali.«

»Kaj mu imate očitati,« vpraša grofica vznemirjena, »in odkod ga poznate?«

Stari vojak, ki je bil na te besede že prapravljen, je pomilovalno pogledal grofico.